

Otevřený dopis premiérovi Fialovi - za svobodu projevu a odsuzující cenzurní snahy, podepsalo už přes 50 osobností veřejného života

- CZ24 News | 11. prosince 2023

ČESKO: Otevřený dopis premiéru Fialovi, který odeslala česká Společnost pro obranu svobody projevu, podepsalo přes 50 osobností veřejného života.

Signatáři vyzvali předsedu vlády, aby se postavil za svobodu projevu a odmítl jakékoli **cenzurní snahy** schované za boj proti “údajným dezinformacím”.

“Kroky MV ČR dlouhodobě polarizují společnost a vytváří v ní atmosféru strachu. Přibývá indicií, že si vláda, jež se původně přihlásila k odkazu Charty 77, vynucuje jeden politický názor a sklouzává k cenzurním praktikám, které mnozí pamatují z doby normalizace,” uvádí autoři [dopisu](#).

Premiéra také vyzývají, aby “nedopustil vznik legislativy, která by dávala této a příštím vládám bílý šek na filtrování nepohodlných informací nebo umožňovala Evropské komisi zasahovat do ústavně chráněné svobody projevu českých občanů”.

Varují před šířením “atmosféry netolerance, autocenzury a cancel culture.”

“I nyní žijeme “v napínavé, pozoruhodné a dramatické době”. Dnes je Den lidských práv a 35. výročí projevu Václava Havla na Škroupově náměstí (záznam v komentáři). Proto jsme si vybrali tento den k zaslání otevřeného dopisu premiéru Fialovi – protože se obáváme o svobodu slova a zachování demokracie v naší zemi,” sděluje dále dopis.

Dopis kritizující cenzurní tlaky a snahu zpochybnit robustní a důvěryhodný způsob voleb **korespondenčním hlasováním** podepsalo více než padesát osobností českého veřejného života.

Vážený pane premiére,

obracíme se na Vás ke [Dni lidských práv](#) tímto otevřeným dopisem, jelikož nás zneklidňuje politizace Ministerstva vnitra. Kroky ministerstva dlouhodobě polarizují společnost a vytvářejí v ní atmosféru strachu. Přibývá indicií, že si vláda, jež se původně přihlásila k odkazu Charty 77, vynucuje jeden politický názor a sklouzává k cenzurním praktikám, které mnozí pamatujeme z doby normalizace.

Níže uvádíme několik příkladů snah ministra Víta Rakušana o omezování svobody slova

- *zveřejněná metodika krizového informačního týmu (KRIT) zmiňující „anonymizovaný monitoring nálad ve státní a veřejné správě“, „včasnou identifikaci osob“ s cílem „pojmenovat a zstudit“*
- *vyšetřování desítek občanů za pouhé názory na zahraniční politiku, které se neshodují s těmi*

- vládními (např. případ kriminalizace učitelky za její výklad),
- označování pouhých předpovědí, odlišných výkladů a jiných názorů za dezinformace (což potvrzuje i výroční zpráva Vojenského zpravodajství; zpráva MVČR o extremismu však označuje skupiny „nespokojených občanů“ za „antisystémové hnutí“)
 - podpora nechvalně známých osob a organizací, které rozdělují společnost falešným obviňováním oponentů (viz např. vládní web BranmeCesko.cz)
 - návrh „Zákona o omezení šíření obsahu ohrožujícího národní bezpečnosti online“, v němž jsou velmi vágně definovány podmínky, za nichž by vláda mohla blokovat nepohodlné weby,
 - snaha ovládnout mediální rady a úkolovat veřejnoprávní média „bojem s dezinformacemi“, který je tak často zneužíván k omezování svobody slova
 - nedávno zahájená kampaň vybízející občany k udávání za „nebezpečné“ chování na sítích a spuštění vládního webu NENALETET.cz připomínajícího propagandu 80. let a obsahujícího zjevné nepravdy.

Společenské soudržnosti nepomáhají ani Vaše výroky na adresu demonstrujících občanů, zmínky o právu na „korigované“ informace a hledání vnitřních nepřátel v duchu mccarthismu 50. let.

V pluralitní demokracii nemá nikdo monopol na pravdu. Přesto se dnes pravda nehledá pomocí dialogu a diskuse, nýbrž je nám vnucována „arbitry pravdy“, a to dokonce jako jediný možný politický názor. Když je tato „pravda“ podrobena prověrce času, mnohdy se ukáže, že odporuje realitě. Příkladem za všechny jsou Manipulátoři, web Jana Cempere, o který se ve svých výstupech Ministerstvo vnitra opírá a který se opakovaně dopouští doložených nepravd vůči celé řadě veřejně známých osobností. Navzdory své nevalné pověsti jsou Manipulátoři stále doporučováni na vládním webu BranmeCesko.cz jako důvěryhodný zdroj.

Centrum proti hybridním hrozbám při Ministerstvu vnitra publikuje na svém webu politické texty, jako např. „Středoevropská identita jako součást protizápadního narativu na kvazi-mediální scéně“ nebo „Mír jako kremelský propagandistický narativ“, a zužuje tím koridor povolených názorů. Odmítáme věřit, že by tato vláda považovala občany, kteří se hlásí ke středoevropské identitě a nemají 100% názorový průnik s politikou Evropské komise, za hybridní hrozbu, proti které musí Ministerstvo vnitra vyvíjet mediální, politický a dokonce i právní nátlak.

V říjnu byla zveřejněna Westminsterská deklarace, výzva vládám, mezinárodním organizacím a provozovatelům digitálních platforem k zastavení cenzurních snah, kterou podepsalo 138 světově uznávaných osobností z řad akademiků, veřejných intelektuálů a umělců. Její překlad přikládáme v příloze a současně Vás žádáme, aby i česká vláda přestala zneužívat nejasně definovaných pojmů jako „dezinformace“ či „dezinformační scéna“ k omezování svobody slova. Braňme svobodu projevu a to i pro názory, se kterými nesouhlasíme. Pouze ve veřejném prostoru můžeme tyto názory vyslechnout a případně zpochybnit. Svoboda slova je nejlepší obranou proti omylům, lžím a polopravdám.

Vyzýváme Vás jako předsedu vlády a předsedu nejsilnější koaliční strany, abyste se jasně postavil za svobodu projevu a odmítl jakékoli cenzurní snahy schované za boj proti údajným dezinformacím. Abyste nedopustil vznik legislativy, která by dávala této a příštím vládám bílé plátno na filtrování nepohodlných informací nebo umožňovala Evropské komisi zasahovat do ústavně chráněné svobody projevu českých občanů. Abyste se rázně postavil proti šíření atmosféry netolerance, autocenzury a cancel culture.

Tento dopis posíláme v kopii poslancům Marku Bendovi, Janu Skopečkovi a europoslanci Alexandru Vondrovi, jejichž odpovědi za ODS v předvolební anketě ujišťovaly voliče o tom, že svoboda projevu je pro Vaši stranu prioritou (citáty z odpovědí v příloze), a Pavlu Blažkovi, ministru spravedlnosti. Z dosavadního konání současné vlády je zřejmé, že tyto sliby jsou opakovaně porušovány.

Žádáme Vás, pane premiére, abyste v duchu hodnotové politiky důrazně bránil občanské svobody a ujistil tak občany, že nemusejí říkat něco jiného doma a něco jiného na veřejnosti. Že se nemusejí bát vyjadřovat své názory, ať už se týkají migrace, klimatických opatření, regulací EU, očkování proti covidu, situace na Ukrajině, genderové ideologie, korespondenčních voleb, energetické politiky a dalších témat.

Angelika Bazalová, členka Rady ČTK

Ludva Bednář, publicista

Jiří Beran, profesor epidemiologie

Martin Brabec, politický filosof

Tomáš Břicháček, právník

Ivo Budil, profesor antropologie

Rudolf Červenka, ředitel nakladatelství

Robin Čumpelík, Inovace republiky

Markéta Dobiášová, InFakta

Petr Drulák, profesor, bývalý velvyslanec

Pavel Fajt, hudebník, skladatel

Ladislav Henek, Rádio Universum

Mikoláš Chadima, hudebník, signatář Charty 77

Jitka Chalánková, nezávislá senátorka

Igor Chaun, režisér

Ladislav Jakl, člen správní rady IVK

Marek Janča, Konzervativní institut

Cecílie Jílková, publicistka, Reportéři on-line

Marian Kechlibar, nezávislý publicista

Martina Kociánová, Rádio Universum

Zdeněk Koudelka, právník a VŠ učitel

Daniela Kovářová, nezávislá senátorka

Benjamin Kuras, spisovatel a dramatik

Tomáš Lištiak, Prager Group

David Martinek, autor a režisér

Mojmír Mikuláš, předseda spolku Jedeme autem

Tomáš Nielsen, předseda Pro Libertate

Stanislav Novotný, předseda Asociace nezávislých médií

Zbyněk Passer, předseda České společnosti přátel Izraele

Zbyněk Petráček, komentátor LN, signatář Charty 77

Vadim Petrov, člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Vladimír Pikora, ekonom

Lukáš Pollert, lékař

Lenka Procházková, PRAK, signatářka Charty 77

Gabriela Sedláčková, Společnost pro obranu svobody projevu

Michal Semín, spolek Svatopluk

Jan Schneider, PRAK, signatář Charty 77

Radek Suchý, advokát

Markéta Šichtařová, ekonomka

Ilona Švihlíková, ekonomka

Jan Tománek, spisovatel a režisér

Alexander Tomský, politolog, publicista, překladatel

Jaroslav Turánek, profesor imunologie

Viktor Ujčík, bývalý hokejový reprezentant

Natálie Vachatová, Společnost pro obranu svobody projevu

Marek Vašut, herec
Daniel Vávra, Společnost pro obranu svobody projevu
Vlastimil Veselý, Společnost pro obranu svobody projevu
Alena Vitásková, Institut AV, bývalá předsedkyně ERÚ
Marek Zeman, zakladatel Blue Academy
Jiří Žáček, spisovatel a básník

Příloha 1: Český překlad Westminsterské deklarace

Příloha 2: Výběr z odpovědí ODS na předvolební anketu SOSP ze srpna 2021

„Za základ demokratické společnosti pokládáme názorovou pluralitu a právo na svobodu projevu. Budeme rozhodně bránit jejich svévolnému omezování ve veřejném i digitálním prostoru. Obrana svobody projevu je jednou z našich základních programových tezí.“

„Nepodporujeme návrhy vedoucí k omezování svobody slova... Nejsme příznivci moderní teze o „zraňujícím“ obsahu. Každý pevný názor může někdo prohlásit za pro něj osobně „zraňující“ a pak dochází k výraznému ohrožení svobody projevu.“

„Budeme velmi ostražitě přistupovat k legislativním i nelegislativním návrhům v této oblasti [boj proti dezinformacím], či jejich konkrétní aplikaci. Nepřipustíme jejich zneužívání.“

ZDROJ: Reportéři on-line